

**Бойовий статут сухопутних
військ Збройних сил України.
Частина III. (Взвод,
відділення, екіпаж танка)**

У Бойовому статуті Сухопутних військ, частина III (взвод, відділення, екіпаж танка) викладено основні положення підготовки та ведення загальновійськового

бою (виконання інших завдань) взводом (відділенням, екіпажем танка) у взаємодії з

підрозділами родів військ і спеціальних військ Сухопутних військ.

Положення, які містяться у Бойовому статуті, слід застосовувати творчо відпо-

відно до обстановки, що склалася, не допускаючи шаблонних дій. Положення є

основою для розробки тактичних прийомів і способів дій у кожному конкретному

випадку.

БОЙОВИЙ СТАТУТ
СУХОПУТНИХ
ВІЙСЬК ЗБРОЙНИХ
СИЛ УКРАЇНИ
ЧАСТИНА ІІІ
(ВЗВОД, ВІДДІЛЕННЯ,
ЕКІПАЖ ТАНКА)

За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
Коропатніка Ігоря Миколайовича

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ – 2022

УДК 355/359(477)(060.13)

Б 77

Упорядники:

Ануфрієв Микола Іванович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, почесний ректор Міжнародної кадрової Академії генерал-полковник міліції;

Копотун Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, директор Європейського інституту післядипломної освіти;

Коропатнік Ігор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри правового забезпечення Військового інституту Національного університету імені Тараса Шевченка Коропатнік Ігор Миколайович;

Кривенко Олександр Васильович — кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правового забезпечення Національного університету оборони України імені Івана Чернязовського, генерал-лейтенант;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Гуманітарного навчально-наукового інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Бойовий статут сухопутних військ Збройних сил України. Частина III. Б 77 (Взвод, відділення, екіпаж танка). — Київ: Изд. «Центр учбової літератури», 2022. — 470 с.

ISBN 978-611-01-2618-2

У Бойовому статуті Сухопутних військ, частина III (взвод, відділення, екіпаж танка) викладено основні положення підготовки та ведення загальновійськового бою (виконання інших завдань) взводом (відділенням, екіпажем танка) у взаємодії з підрозділами родів військ і спеціальних військ Сухопутних військ.

Положення, які містяться у Бойовому статуті, слід застосовувати творчо відповідно до обстановки, що склалася, не допускаючи шаблонних дій. Положення є основою для розробки тактичних прийомів і способів дій у кожному конкретному випадку.

УДК 355/359(477)(060.13)

ISBN 978-611-01-2618-2

© Видавництво «Центр учбової літератури», 2022.

Зміст

Розділ 1. ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВИЙ БІЙ

1.1. Основи загальновійськового бою підрозділів.....	6
1.2. Підготовка загальновійськового бою	16
1.3. Обов'язки особового складу.....	23

Розділ 2. РОЗТАШУВАННЯ НА МІСЦІ

2.1. Розташування взводу (відділення, екіпажу танка) на місці.....	34
2.2. Сторожова охорона	36
Механізований (танковий) взвод у сторожовій охороні	37
Механізоване відділення (танк, бойова група) на сторожовому посту.....	40

Розділ 3. МАРШ І ПОХІДНА ОХОРОНА

3.1. Механізований (танковий) взвод (механізоване відділення, екіпаж танка) на марші.....	42
3.2. Механізований (танковий) взвод (механізоване відділення, екіпаж танка) у похідній охороні	49

Розділ 4. ОБОРОННИЙ БІЙ

4.1. Загальні положення	55
4.2. Оборонний бій механізованого (танкового) взводу.....	63
4.3. Оборонний бій механізованого відділення.....	74
4.4. Оборонний бій екіпажу танка.....	82
4.5. Механізований (танковий) взвод у бойовій охороні	86
4.6. Дії бронегрупи	89
4.7. Вогнева засідка	92
4.8. Особливості ведення оборонного бою при виході із бою та відході.....	97
4.9. Особливості ведення оборонного бою в оточенні	102
4.10. Ведення оборонного бою в особливих умовах	108
<i>Оборона в місті (населеному пункті)</i>	108
<i>Оборона вночі</i>	113
<i>Оборона взимку</i>	117
<i>Оборона в лісі</i>	119
<i>Оборона в горах</i>	120
<i>Оборона вночі</i>	113

Розділ 5. НАСТУПАЛЬНИЙ БІЙ

5.1. Загальні положення	123
5.2. Наступальний бій механізованого (танкового) взводу.....	132
5.3. Наступальний бій механізованого відділення	149
5.4. Наступальний бій екіпажу танка	158
5.5. Особливості підготовки та ведення наступального бою з форсуванням водної перешкоди	163
5.6. Особливості підготовки та ведення наступального бою при виході з оточення.....	169
5.7. Ведення наступального бою в особливих умовах.....	176

Розділ 6. ДІЇ У РОЗВІДЦІ	
6.1. Загальні положення	194
6.2. Взвод у розвідувальному дозорі	195
6.3. Взвод у бойовому розвідувальному дозорі	198
6.4. Дії дозорного відділення (екіпажу танка, пішого дозору) у розвідці	204
6.5. Ведення розвідки розвідувальною засідкою, нальотом, пошуком	206

Розділ 7. ДІЇ У ДЕСАНТІ	
7.1. Загальні положення	216
7.2. Взвод у тактичному повітряному десанті	217
7.3. Взвод у морському десанті	229

Розділ 8. ДІЇ ПІД ЧАС УЧАСТІ В МІЖНАРОДНИХ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЯХ	
8.1. Загальні положення	232
8.2. Підготовки до дій у ММО	236
8.3. Дії взводу при виконанні миротворчих завдань	250

Розділ 9. ДІЇ ПІД ЧАС УЧАСТІ У СТАБІЛІЗАЦІЙНИХ, СПЕЦИФІЧНИХ ДІЯХ ВІЙСЬК ТА У СПЕЦІАЛЬНІЙ ОПЕРАЦІЇ	
9.1. Загальні положення	268
9.2. Особливості підготовки до дій у стабілізаційних, специфічних діях військ та у спеціальній операції	277
9.3. Виконання завдань під час стабілізаційних, специфічних дій військ та у спеціальній операції	282
9.4. Особливості тилового і технічного забезпечення під час участі у стабілізаційних і специфічних діях військ та у спеціальній операції	311

Розділ 10. ВСЕБІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БОЮ	
10.1. Бойове забезпечення	313
10.2. Морально-психологічне забезпечення	325
10.3. Матеріально-технічне забезпечення	328

Розділ 11. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО ПРО ВЕДЕННЯ ВІЙНИ. ОБМЕЖЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	
10.4. Медичне забезпечення	340
11.1. Загальні положення	343
11.2. Обмеження загального характеру щодо ведення бойових дій	346
11.3. Особливості роботи командира підрозділу з урахуванням норм МГП і прав людини у збройних конфліктах	353

ДОДАТКИ	369
Перелік умовних скорочень	361

**БОЙОВИЙ СТАТУТ
СУХОПУТНИХ
ВІЙСЬК**

Частина III

Взвод, відділення, екіпаж танка

Розділ 1. ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВИЙ БІЙ

1.1. Основи загальновійськового бою підрозділів

1. Основи загальновійськового бою — це система визначень, понять і категорій теорії і практики підготовки та ведення бою військовими частинами та підрозділами родів військ Сухопутних військ.

Тактичні дії — це організовані дії військових частин і підрозділів під час виконання поставлених завдань.

Основними формами тактичних дій є бій, удар і маневр.

Бій — основна форма тактичних дій підрозділів, узгоджені за метою, місцем і часом удари, вогонь і маневр військових частин, підрозділів (кораблів, літаків) для відбиття ударів противника, його знищення (розгрому) та виконання інших завдань в обмеженому районі впродовж короткого часу.

Бій може бути загальновійськовим, вогневим, повітряним, протиповітряним, морським.

Основними видами загальновійськового бою є оборонний і наступальний бій.

Удар — складовий елемент бойових дій, бою, що полягає в одночасному ураженні противника потужною дією на нього зброєю або військами. Залежно від сил і засобів, що застосовуються, удари можуть бути: удари військами (силами) та вогневі (ракетні, ракетно-артилерійські, авіаційні). За масштабом удари військами (силами) можуть бути оперативними або тактичними, а вогневі (за кількістю залучених засобів) — зосереджені, групові, поодинокі, у тому числі високоточні.

Вогонь — ураження противника стрільбою (пуском) з різних видів зброї (озброєння) для знищення, подавлення, виснаження і руйнування. Вогонь розрізняють за:

тактичними завданнями, які вирішуються, — на знищення, подавлення, виснаження, руйнування, задимлення (засліплення), освітлення тощо;

видами зброї — зі стрілецької зброї, гранатометів, танків (танкових гармат і кулеметів), бойових машин піхоти (бронетранспортерів) (далі — БМП (БТР), артилерії, мінометів, протитанкових ракетних комплексів (далі — ПТРК), зенітних ракетних, зенітних ракетно-артилерійських, зенітних артилерійських комплексів (бойових машин, установок) тощо;

способами ведення — прямою, напівпрямою наводкою, із закритих вогневих позицій;

напруженістю — короткочасний (поодинокими пострілами, короткими або довгими чергами), безперервний, кинджальний, швидкий, методичний, залповий тощо;

напрямом стрільби — фронтальний, фланговий, перехресний;

способами стрільби — з місця, із зупинки (з короткої зупинки), з ходу, з борта, з розсіюванням по фронту, з розсіюванням у глибину, по площі та ін.;

видами вогню — по окремій цілі, зосереджений, загороджувальний, багатоярусний, багатоярусний тощо.

Маневр — організоване пересування військових частин і підрозділів у ході бою з метою зайняття вигідного положення стосовно противника і створення необхідних сил і засобів на новому напрямку (рубежі, в новому районі), відведення військових частин та підрозділів з-під ударів противника, а також перенесення вогню для найбільш ефективного ураження противника.

Маневр проводиться за рішенням командира військової частини (підрозділу) в інтересах виконання завдань у бою.

Видами маневру є: охоплення, обхід, відхід, маневр ударами і вогнем.

Охоплення — маневр, який здійснюється підрозділами в ході бою для атаки противника у фланг.

Обхід — більш глибокий маневр, який здійснюється підрозділами для атаки противника з тилу.

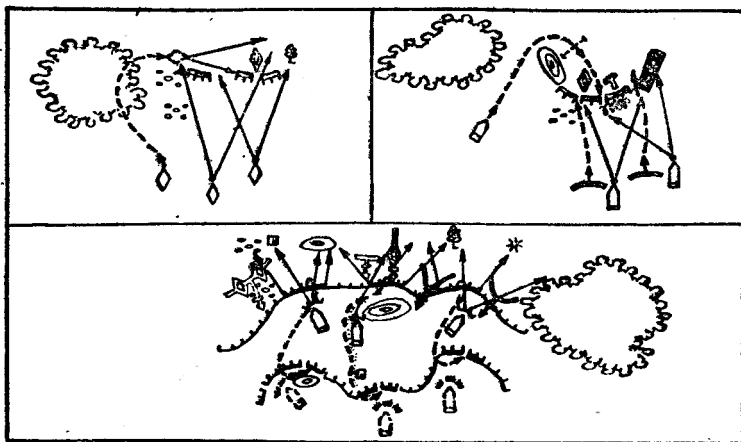
Охоплення здійснюється в щільній тактичній і вогневій взаємодії, обхід — у тактичній взаємодії з підрозділами, які наступають з фронту, а іноді й з тактичним повітряним десантом (далі — ТакПД).

Відхід — маневр, який здійснюється підрозділами з метою виходу з-під ударів сил противника, що переважають, виграшу часу та зайняття більш вигідного рубежу (району). Відхід проводиться тільки з дозволу або за наказом старшого командира.

Маневр вогнем полягає в одночасному або послідовному зосередженні вогню по найважливіших об'єктах противника або в розподіленні (розосередженні) вогню для ураження декількох об'єктів, а також у перенацілюванні їх на нові об'єкти.

Охоплення

Обхід

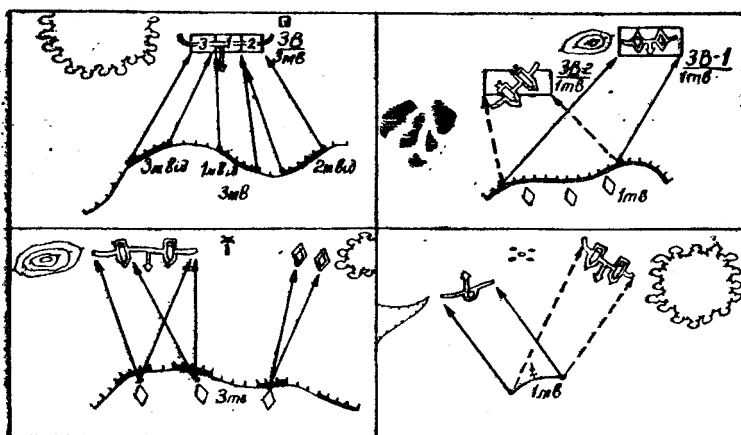

Відхід

Мал. 1. Маневр підрозділами в бою (варіант)

Зосередження вогню

Послідовне зосередження вогню

Розподіл вогню

Перенесення вогню на новий об'єкт

Мал. 2. Маневр вогнем (варіант)

Стабілізаційні дії — особлива форма застосування військ (сил) для стабілізації обстановки у кризовому районі та недопущення ескалації (відновлення) воєнного конфлікту.

Специфічні дії — форма застосування військ (сил) під час участі в антитерористичних операціях (далі — АТО) і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (далі — НС) техногенного та природного характеру

2. Загальновійськовий бій — основна форма тактичних дій військ, сукупність узгоджених і взаємозв'язаних за метою, завданнями, місцем і часом ударів, вогню і маневру військових частин і підрозділів родів військ, видів ЗС України, інших військових формувань та правоохоронних органів (далі — ІВФ та ПрО) для відбиття ударів противника, його знищення (розгрому) та виконання інших завдань в обмеженому районі протягом короткого часу.

Загальновійськовий бій ведеться об'єднаними зусиллями військових частин і підрозділів різних родів військ Сухопутних військ у взаємодії з іншими видами ЗС України, ІВФ та ПрО.

Характерними рисами сучасного загальновійськового бою є: рішучість, висока напруженість, швидкоплинність і динамічність бойових дій, їх наземно-повітряний характер, одночасний потужний вогневий вплив на всю глибину побудови військ, застосування різноманітних способів ведення бою, швидкий перехід від одних видів дій до інших, складна радіоелектронна обстановка, широке застосування різноманітних сил і засобів видів ЗС, ІВФ та ПрО.

Загальновійськовий бій вимагає від підрозділів, які беруть у ньому участь, безперервного ведення розвідки, вмілого застосування озброєння, військової техніки, засобів захисту та маскування, високої мобільності та організованості, повної напруги всіх моральних і фізичних сил, непохитної волі до перемоги.

Це досягається: високою бойовою виучкою; свідомим виконанням особовим складом військового обов'язку, стійкістю, хоробрістю, відвагою та готовністю особового складу за будь-яких умов здобути повну перемогу над ворогом; знанням командирами (начальниками) своїх підлеглих, особистим спілкуванням з ними, увагою до їх особистих потреб з урахуванням труднощів життя у бойовій обстановці, високою вимогливістю до них; вихованням у підлеглих відданості українському народові.

3. Способи ведення загальновійськового бою — це обраний порядок застосування сил і засобів підрозділу з метою вирішення поставлених завдань. На вибір способу ведення бою впливають умови обстановки, зброя і техніка, яка залучається до виконання бойового завдання.

Основним способом ведення бою із застосуванням звичайної зброї є послідовний чи одночасний розгром противника. При цьому важливе

значення мають: надійне вогневе ураження противника з одночасним вогневим впливом на його резерви і важливі об'єкти вглибині; своєчасне зосередження сил і засобів для утримання важливих рубежів (районів, позицій) і нарощування зусиль для розвитку успіху на головному напрямку; постійна готовність військ до дій в умовах застосування противником зброї масового ураження (далі — ЗМУ).

Звичайна зброя включає усі вогневі й ударні засоби, які застосовують артилерійські, авіаційні, стрілецькі боєприпаси, ракети, ракето-торпеди, торпеди і глибинні бомби у звичайному спорядженні, боєприпаси об'ємного вибуху, термобаричні, запалювальні боєприпаси і суміші.

Найбільш ефективним видом звичайної зброї є високоточна зброя, до якої належать розвідувально-ударні (розвідувально-вогневі) комплекси, а також інші комплекси (системи) озброєння, де застосовують керовані, самонавідні ракети та боєприпаси, здатні уражати цілі з імовірністю більшою ніж 0,5.

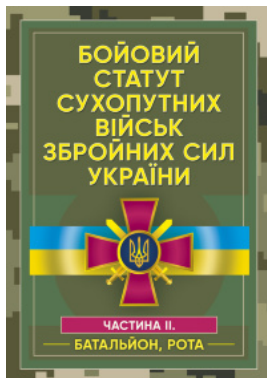
Запалювальні боєприпаси і суміші застосовуються для ураження живої сили і вогневих засобів противника, що розміщуються відкрито або у фортифікаційних спорудах, а також його озброєння, техніки та інших об'єктів.

4. Основними принципами загальновійськового бою є: постійна бойова готовність військових частин і підрозділів; відповідність бойових завдань підрозділів їх бойовим можливостям; рішучість, активність і безперервність ведення бою; організація і підтримання безперервної взаємодії; раптовість дій і застосування військової хитрості (введення противника в оману); рішуче зосередження зусиль на головному напрямку та у вирішальний момент; маневр підрозділами, ударами та вогнем; усебічне забезпечення бою; повна напруга моральних і фізичних сил, використання морально-психологічного фактору в інтересах виконання бойового завдання; тверде і безперервне управління підрозділами; своєчасне відновлення боєздатності підрозділів; надійний захист військ.

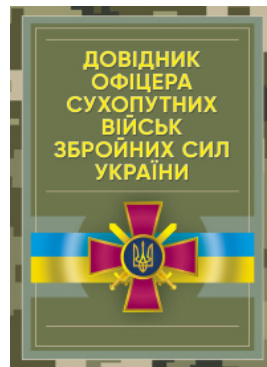
Постійна бойова готовність військових частин полягає у їх здатності в будь-який час організовано в установлений термін вступити в бій та успішно виконати поставлені завдання.

Найважливішими елементами бойової готовності підрозділів є: знання майбутніх завдань і своєчасне, ще за мирного часу, проведення заходів щодо підготовки до їх виконання; чітке несення бойового чергування; високий бойовий вишкіл; підтримання озброєння і військової техніки (далі — ОВТ) у готовності до негайного застосування, збереження запасів матеріальних засобів у необхідних розмірах; постійна готовність до відбиття раптового нападу противника, організоване приведення підрозділів у вищі ступені бойової готовності; високий морально-психологічний стан, дисципліна і пильність особового складу.

Рекомендована література

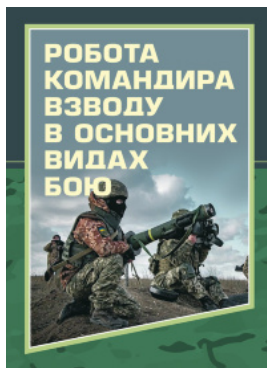
Бойовий статут сухопутних військ Збройних сил України. Частина II. (Батальйон, рота)

Довідник офіцера Сухопутних військ Збройних Сил України

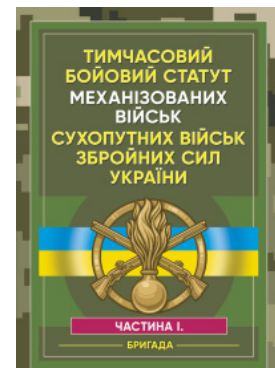
Статут збройних сил України

Робота командира взводу в основних видах бою

Тактика легкої піхоти для дій малих груп

Тимчасовий бойовий статут Механізованих військ сухопутних військ Збройних Сил України. Частина 1 (бригада)

Перейти до категорії
Військова тактика

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ